

Temaplan

Friluftslivets ferdselsårer 2024- 2036

Vedtatt i Giske kommunestyre 14/11/2024

Giske kommune
historisk og framtidsretta

Ut på tur, aldri sur!

Vi er ei turglad kommune. Uansett ver, men spesielt på solfylte dagar kan ein finne folk i alle aldrar på sykkel, til fots på fjellet, på SUP-brett på Giske eller born som plukkar skjell i fjøra. Denne planen oppfordrar til alt dette!

Dette dokumentet kan brukast på fleire måtar. Sit du med urolege bein og berre vil ut å gå, kan du sjekke opp turrutene våre nedst i dokumentet. Her er korte skildringar, tips om kva ein bør vere merksam på og eit kartutsnitt av turruta. Ønskjer du å sjå kartet meir i detalj finn du dette på våre heimesider.

Plan for friluftslivets ferdselsårer er også eit levande dokument som handlar om status, vern og utvikling av naturområda våre. Du vil finne informasjon om freding og sikring av område, samt kva satsingar vi ønskjer å gjere for å vidareutvikle nokre av områda og korleis dette er knytt opp til anna planverk i kommunen.

Kartfesting, å legge turruter inn i kartet, er eit arbeid som tek lenger tid enn å skrive ein slik plan. Vi har derfor ikkje registrert inn alle ferdselsårer som finst, og kanskje vil vi aldri kome heilt i mål. Men kartgrunnlaget og planen skal oppdaterast gradvis slik at kartet stadig vert meir utfyllt. Ser du manglar, har du bekymringar for hardt belasta område, eller oppdaga skjulte skattar som fleire bør få vite om – då kan du ta kontakt med kommunen!

God tur!

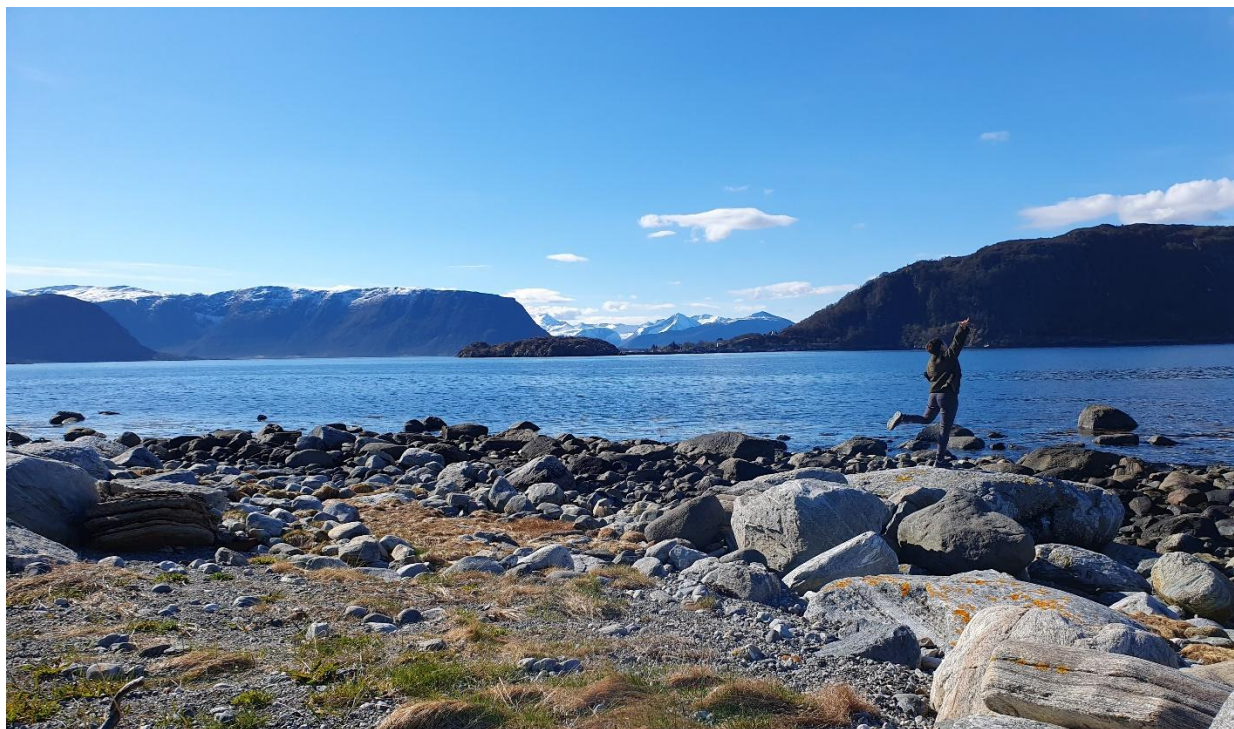

Foto: I fjøra sørvest på Giske - Ingvild Nautvik

Plan for friluftslivets ferdselsårer

Plan for friluftslivets ferdselsårer er eit verkemiddel for å identifisere, ivareta og utvikle stiar, turveggar, løyper og leier som er viktige for vår utøving av friluftsliv.

På oppmoding frå Miljødirektoratet og Stortingsmelding 2018 (2015-2016) «Handlingsplan for friluftsliv – natur som kilde til helse og livskvalitet», utarbeidar kommunane ein eigen plan for friluftslivets ferdselsårer.

«Det å gå på tur er viktig for folks helse og livskvalitet, og det er mål for friluftspolitikken at alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv i nærmiljøet og naturen ellers. For å nå det nasjonale målet om at befolkningen skal utøve friluftsliv jevnlig, kreves god tilgang til turmuligheter og attraktive naturområder.»

Miljødirektoratets rettleiar M-1292/2019 «Plan for friluftslivets ferdselsårer»

Innleiing

Giske kommune vedtok våren 2023 ein ny samfunnsdel i kommuneplan. Eitt av hovudmåla for giskesamfunnet er at vi skal ha ein god bukommune å leve heile livet. To underordna prioriteringar er 1) å ta vare på den unike naturen på ein god måte og 2) kompakt arealutbygging og -bruk.

Innbygarane i Giske kommune, og dei kringliggande kommunane, er flinke til å nytte seg av friluftsområda våre. Vi har eit rikt nettverk av stiar, turveggar m.m. på øyene våre, sjølv om vi i km² er ein liten kommune. Engasjementet for å bevare, halde ved like og vidareutvikle blant dei frivillige, organisasjonar og lag er også høgt.

Det overordna formålet med å lage ein plan for friluftslivets ferdselsårer er difor å forankre arbeidet på ein slik måte at det sikrar både vern, bruk og vidareutvikling på ein god måte.

Foto: Fotograferer bølgiene – Ernst Valderhaug

Kvifor ein plan for friluftsliv og ferdselsårer?

Forankring

Foto: Stimerking - Ingvild Nautvik

Klima og miljødirektoratet starta i 2019 ei femårig, nasjonal satsing på friluftslivets ferdselsårer, der formålet er å fremje planlegging, opparbeiding, skilting og merking og kartfesting av samanhengande nettverk av ferdselsårer for friluftsliv. Satsinga er forankra i Nasjonal handlingsplan for friluftsliv (2018) og Stortingsmelding nr. 18 (2015-2016) «*Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet (friluftsmeldinga)*».

Sunnmøre Friluftsråd har også aktive vore støttespelarar og rådgjevarar i arbeidet med planen.

Folkehelse

Å gå på tur er viktig for folk si helse og livskvalitet og det er eit mål for friluftspolitikken at alle skal ha høve til å drive friluftsliv i nærmiljøet sitt og i naturen elles. For å nå dette nasjonale målet krevs god tilgong til turhøver og tilgjengelege naturområder. Ein studie gjennomført av NINA (Norsk institutt for naturforskning) viser at skilting og merking av gode tiltak fører til auka bruk, spesielt blant nye og uerfarne brukarar.

Det er naturleg å knytte folkehelseomgrepet opp mot tiltakstrappa innan helse og omsorg, der tidleg innsats og førebygging vil bli stadig viktigare for å unngå sprengte kapasitetar i pleietrengande sektorar innan helse og omsorg.

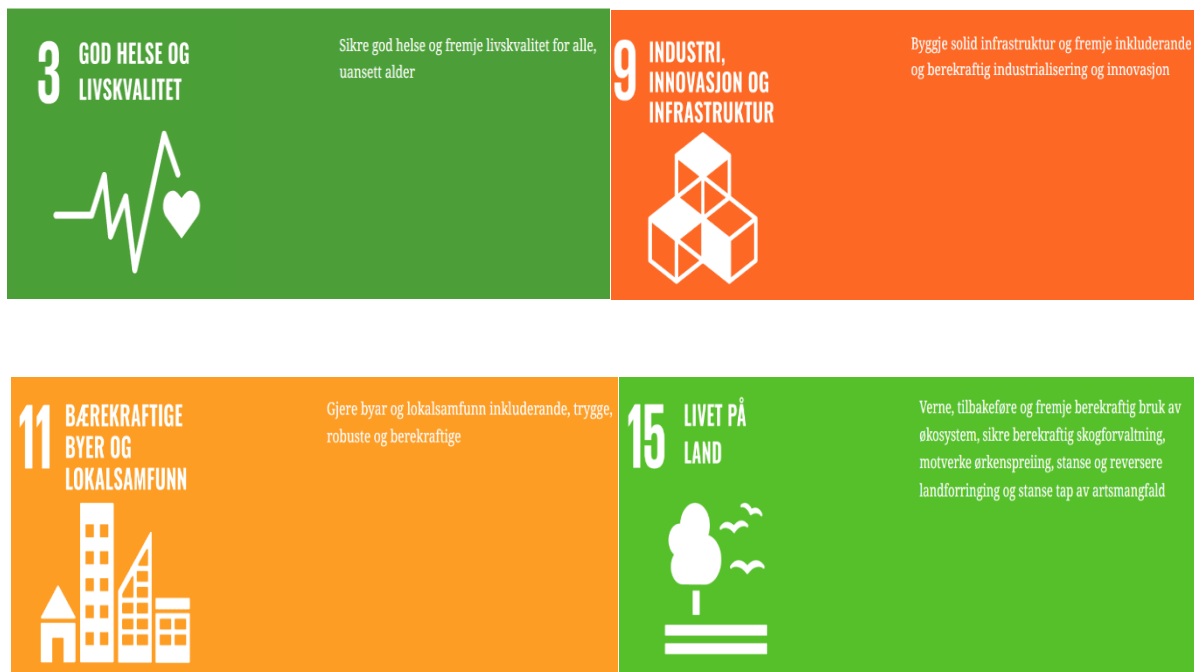
Marknadsføring og opplysning

God marknadsføring er ein nøkkel for å få folk ut i friluftslivet og til å gjere ferdselsårer kjend. Det kan gjere kommunen meir synleg og bidra til ny busetting. Andre aktørar som næringsliv, bygdelag, idrettslag og andre organisasjonar kan også vere ein del av eit ferdselsårenettverk i giskesamfunnet slik at vi saman kan arbeide for betre tilrettelegging.

Vidare treng befolkinga opplysning om kvar det er tilrettelagt for auka ferdselstrafikk, og kva område som treng varsam ferdsel eller vern mot ferdsel. Oppdagar ein sjeldne artar av flora og fauna kan ein sjølv gå inn og registrere dette i [artsdatabanken](#), ein nasjonal kunnskapsbank for naturmangfald som er underlagt Miljødirektoratet.

FN sine berekraftsmål

Berekraftsmåla frå FN ligg til grunn i alt planarbeid kommunen utarbeider, og er også sentral i Plan for friluftslivets ferdselsårer.

- **Økologisk berekraft** handlar om å utvikle samfunnet innanfor planeten si tålegrense og redusere tapet av biologisk mangfald. Klimaendringane må reduserast, og samtidig må samfunnet tilpasse seg konsekvensane av endringane som allereie pågår.
- **Sosial berekraft** handlar om å sikre innbyggjarane like moglegheiter til å delta i samfunnet, å investere i gode oppvekst- og levekår, helse, utdanning, likestilling, inkludering og mangfald. Samhaldet i samfunnet, tillit, demokrati og opplevd tilhøyrslø er avgjerande for berekraftig utvikling.
- **Økonomisk berekraft** handlar om ansvarleg forbruk og produksjon, økonomisk vekst med mindre miljøbelastning, samt rettferdig og anstendig arbeid. Berekraftig utvikling forutsett at det vert skapt verdiar i lokalsamfunnet som over tid opprettheld eit godt velferds- og tenestetilbod.

Kommuneplanen sin samfunnsdel

Giske kommune sin visjon er *historisk og framtidsretta*. Og eit arbeid med ferdselsårer handlar nettopp om dette. Kommunen ønsker å kartlegge kor innbyggjarane har ferdast og opparbeidd stiar, råser og gangveggar gjennom tidene, ferdselsårene sin tilstand og kva som er berekraftig bruk av dei slik at vi også kan ha dei i framtida.

Kommuneplanen sin samfunnsdel har mange satsingsområder og mange av dei går direkte eller indirekte inn som føringar i denne planen.

«God helse og livskvalitet blant innbyggjarane er viktig i seg sjølv, men det er også samfunnet sin viktigaste ressurs. Grunnlaget for folkehelse blir lagt der folk lev sine liv; der ein leikar, lærer, arbeider, bur og deltek i aktivitet ilag med andre.»

Det er to grupper som skil seg særskilt ut med tanke på behov for tiltak innan folkehelse. Tal frå Ungdata viser at ungdomsskuleelevar i Giske er mindre fornøgd med helse si, har meir psykiske plager og meir søvnproblem samanlikna med gjennomsnitt for fylket og landet. I andre enden av aldersstigen finn ein dei eldre, som i likskap med andre kommunar blir stadig fleire, eldre og med meir komplekse sjukdomsbilete.

«Kommunen må legge til rette for at innbyggjarane skal meistre eigne liv så lenge som mogleg og bu heime så lenge som mogleg. Dei lave stega i innsatstrappa må styrkjast. Auka fokus på tidleg innsats, rehabilitering, folkehelse og styrkje pårørande og frivillige som ressurs.»

Foto: Steinleggingsdugnad på Valderøyfjellet - Sølve Grimstad

Giske kommune kan ikkje klare alle oppgåvene og måla i samfunnsplanen åleine, derfor vil kommunen legge til rette for samarbeid med innbyggjarane, næringslivet og frivillige lag og organisasjonar for å nå måla. Samspelskommunen Giske vil vere eit satsingsområde i åra framover.

Kommuneplanen sin arealdel

Arbeidet med kommuneplanen sin arealdel starta opp hausten 2023, med mål om vedtak i 2025. Ein plan for ferdselsårer og ei kartlegging av områder som bør takast omsyn til i arealplanlegginga vil vere viktige retningsvisarar. Ved oppstartsmøte våren 2023 vart arbeidet med nytt Barnetråkk gitt prioritet og skal arbeidast inn parallelt med denne planen.

Tilrettelegging av ferdselsårer har hovudsakleg positive forteikn, men i nokre tilfeller kan utvikling av menneskelege ferdselsårer føre til stor skade på naturmangfaldet. I samband med byggesaker og reguleringsendringar vert til dømes utryddingstrua flora og fauna ofte ikkje fanga opp før langt ut i ein utbyggingsprosess, og naturverdiar vert heller ikkje vektlagt like stor verdi som andre omsyn seint i ein byggeprosess.

Anna relevant planarbeid

Kulturmiljøplan 2022 – 2030

Giske kommune har hatt ein Museum- og kulturminneplan sidan 2008. Kommunen sin gjeldande kulturmiljøplan vart sist revidert 28. April 2022. Denne har som hovudmål å kartlegge og redusere tap av verneverdige kulturminner og kulturmiljø. Det kjem fram i kapittel 3.1 at eit verkemiddel for å ta vare på kulturminna for framtida er ved å opprette omsynssoner og regulere områda mellom anna til friluftsføremål.

Nøkkelstad i kystpilegrimsleia

Giske kyrkje er eitt av 26 kystpilegrimssmål langs kystpilegrimsleiar mellom Egersund og Nidaros. Pilegrimar reiste også kystvegen i si ferd mot Nidaros og «*gode ankerplassar, lune hamner og rike fiskefelt vart naturlege knutepunkt i samferdsla*». Sjå heimesidene til *Pilegrimsleden* for meir informasjon: <https://pilegrimsleden.no/interessepunkter/giske>

Strategi bu- og tenestetilbod helse og omsorg 2050

Strategien vart vedteken i 2022 og peikar på utfordringar som kommunen møter når ein går inn i «Eldrebylgen». Tiltak som kan lette pleietenestene våre er å sikre tenester som fremjar gode folkehelseiltak.

«Kommunen skal ha helsefremjande, trygge og gode oppvekstvilkår for barn og unge, og vere eit aldersvenleg samfunn der den einskilde har ein meningsfull og helsefremjande kvardag, høg grad av sjølvstende og moglegheit for deltaking i samfunnet.» (Kapittel 3)

Barnetråkk

Barnetråkk vart gjennomført i 2015 og det er parallelt med denne planen satt i gong arbeidet med ei ny kartlegging. Barnetråkk vil seie å hente inn informasjon frå barnehagar og skular om kvar borna ferdast. Borna går kanskje ikkje til skule på fortau langs hovudvegen, men heller følgjer ein sti i skogen eller over den opne marka. Barnehagane i kommunen har i 2023 merka kvar dei går tur, har uteleik eller generelt oppheld seg utanfor barnehagegjerdet.

Ei målsetjing vidare er å gjere ei full kartlegging frå alle skulane i kommunen. Dette vil kunne bidra til å sikre ferdselsårene mot utbygging og andre tiltak som kan forstyrre barn og unge sine friluftsområder.

Foto: På tursti til Skaret - Ingvild Nautvik

Kommuneplan for naturmangfald 2018-2030

Foto: Kysthumle - Dag Holtan, artsobservasjoner.no

Planen vart vedteken i juni 2018 og har som mål å synleggjere viktige områder i Giske kommune, med vektlegging på område, naturtype og artar som krev særskilt behandling.

Av områder som kan nemnast er Skjonghellaren på Valderøya, ulike naturreservat og fuglefredingsområder, foreslåtte omsynssoner for naturtyper på land og i sjø, m.m.

Sjå planen i sin heilskap: [Kommunedelplan for naturmangfald 2018-2030](#)

Målsetting

Formål

Giske kommune som bukommune – ein god plass å leve heile livet. Innbyggjarar i ulike fasar av livet skal kunne nytte og nyte den flotte og unike naturen vår, ved havet, i skogen og på fjellet. Plan for friluftslivets ferdselsårer skal identifisere, ta vare på og utvikle ferdselsårer nær der folk bur.

Foto: Kvilebenk mellom Fløyna og Skaret - Ingvild Nautvik

Effekt mål

- Auke fysisk aktivitet og betre livskvalitet og psykisk helse hjå innbyggjarane.
- Tydeleggjere moglegheiter for friluftsliv og kvardagsaktivitet for alle innbyggjarar i nærleiken av der folk bur, uavhengig av inntekt og sosial status.

Resultat mål

- Oppdatert kartgrunnlag i digitale kart for friluftsmål, tilgjengeleg for alle.
- Skular, barnehagar og sjukeheimar/helsetun skal ha minst ei turrute/friluftsmål tilknytt deira umiddelbare nærleik
- Turrutene skal vere differensiert med tanke på terreng og opplevingar, og ha ulik grad av tilrettelegging.
- Det skal vere minst ein naturprega turrute tilrettelagt for ulike funksjonsnedsettingar.

Avgrensing

Giske kommune har eit stort nett av ferdselsårer på alle fire øyane. Målet er at ein for framtida skal kunne kartlegge flest mogleg. Avgrensing for denne planperioden er å fokusere på nærturar, turar som ligg tett på bustadområder der startpunkt for turen ikkje skal ligge meir enn 500 meter frå bustadområdet. Dette for å fremje motorfri ferdsel.

Målgruppe:

- Barn og unge
- Vaksne midt i livet i tidsklemma
- Personar med rekkeviddeutfordringar

Planen er ein temaplan. Det vil seie at planen i seg sjølv verken binder inngrep, arealbruk eller økonomiske prioriteringar. Planen kartlegg eit behov og kan fungere som kunnskapsgrunnlag og idébank i arbeidet med arealplanlegging og anna planarbeid. Planen vil også vere del av eit

grunnlag for prioritering av tilskot generelt, men også knytt særskilt til Spelemiddelordninga «Tilskot til anlegg for idrett og fysisk aktivitet».

Metode

Prosess

Prosjektgruppa for planen vart nedsett seinhausten 2022 og har følgd Miljødirektoratet sin rettleiar M-1292 2019 for utarbeiding av prosjektskisse som vart forankra politisk våren 2023. Neste steg har vore kartlegging av no-status. Prosjektet henta våren 2023 inn bruk av og forslag til ferdselsårer frå barnehagane i kommunen. Desse ferdselsårene har blitt brukt som grunnlag og samanlikna med tidlegare barnetråkk for å oppdatere og gjere kartfestinga meir brukarvenleg. Det har også blitt sett til tidlegare arbeid med verdisetting og kartfesting av friluftsområde i kommunen frå 2016.

Organisering

Arbeidet er gjennomført av ei lita prosjektgruppe: Prosjektleiar Ingvild Nautvik (spesialkonsulent kultur) og Gerd-Alice Blindheim (arealplanleggar). Torill Valderhaug (tidl. Folkehelsekoordinator) var med i startfasen. Grunna så få administrative ressursar har ein del av arbeidet gått til å vurdere «dei lavhengande fruktene», med mål om å utvide kartgrunnlaget i framtidige rulleringar av planen.

Hovudavgrensinga av utvalde område har vore dei som stettar resultatmåla og særskilt innanfor 500-metersbeltet frå tettare bygde område.

Kartlegging

Prosjektgruppa har med utgangspunkt i dei kjende hovudtraseane hatt synfaringar med kartfesting av områda. Synfaringane vart gjort hovudsakleg for å sikre riktig kartfesting av rute, men og for å stadfeste tilstand og eventuelle behov for utbetring eller vern.

Medverknad

Planen blir sendt ut på høyring til innbyggjarane gjennom kunngjering på heimesidene og i annonse i lokalavisa. Berørte grunneigarar får også særskilt høve til å uttale seg i høyringsperioden.

Planen skal også til behandling i alle relevante politiske råd og utval, herunder dei tre medverknadsråda, livsløpsutvalet, formannskapet og til godkjenning i kommunestyret.

Ferdselsårer i dagens Giske kommune

Status

Det har vore gjort eit stort stykke arbeid med kartlegging, verdsetting og satsing på tur og friluftsliv i Giske kommune. Ulike aktørar har gitt viktige bidrag for å tilrettelegge, bevare og framsnakke friluftaktivitetar. Dei ulike idrettslaga, Godøy IL, Giske IL, Vigra IL og IL Valder har alle bidrege med bygging og vedlikehald av ferdselsårer. Sunnmøre Friluftsråd er også ein viktig bidragsytar som set ferdselsårene på kartet gjennom blant anna StikkUt!.

Ålmenta sin rett til å ferdast i utmark, og også ferdselsårer som går frå innmark til utmark og tilgjengeleg strandsone (100m-belte) jf. Friluftslova, gir kommunen både eit ansvar og moglegheit til å fremje og regulere ulike ferdselsformer. Den viktigaste forma for regulering er å fremje god informasjon om gode, så vel som sårbare ferdselsområder.

Gjennom kartlegginga som er gjort i dette arbeidet finn kommunen at det generelt er eit stort behov for arbeid med merking og skilting av ferdselsårer og friluftsområdet for å rettleie ålmenta i å bruke område som tåler slitasje og vernar sårbare område.

Naturmangfald

Foto: Fuglefredingsskilt - Ingvild Nautvik

Giske kommune opplever eit stort engasjement blant innbygarane når det gjeld bygging, vedlikehald og oppgradering av friluftslivet sine ferdselsårer i kommunen. Det er fint å sjå engasjement for tema som friluftsliv og folkehelse. Naturen i Giske kommune er ein viktig ressurs når det gjeld friluftsliv, naturopplevingar, rekreasjon og folkehelse. Det er også viktig å ta omsyn til naturen ved opparbeiding av stiar. Naturomsyn er ein faktor som ofte blir gløymt, eller kjem for seint inn i prosessen. Det er derfor viktig å hugse å gjere vurderingar knytt til naturmangfald tidleg i planlegginga. [Naturmangfoldlova](#) er ei norsk lov som regulerer forvaltning av naturens mangfald. Lova skal ivareta naturmangfaldet gjennom berekraftig bruk og vern av areal. Det er viktig at naturen får ei stemme i saker som berører den.

Der fins ein del kunnskap og kartfesta registreringar på nettet, til dømes i [Naturbase](#), [Artsdatabanken](#), [Miljøstatus](#) og [Kilden](#). Kommunen har også ein kommunedelplan for naturmangfald frå 2018, med tilhøyrande kart, fauna, flora og svarteliste (framande arter). I naturmangfaldplanen er det blant anna oversikt over naturtyper og verneområder i kommunen.

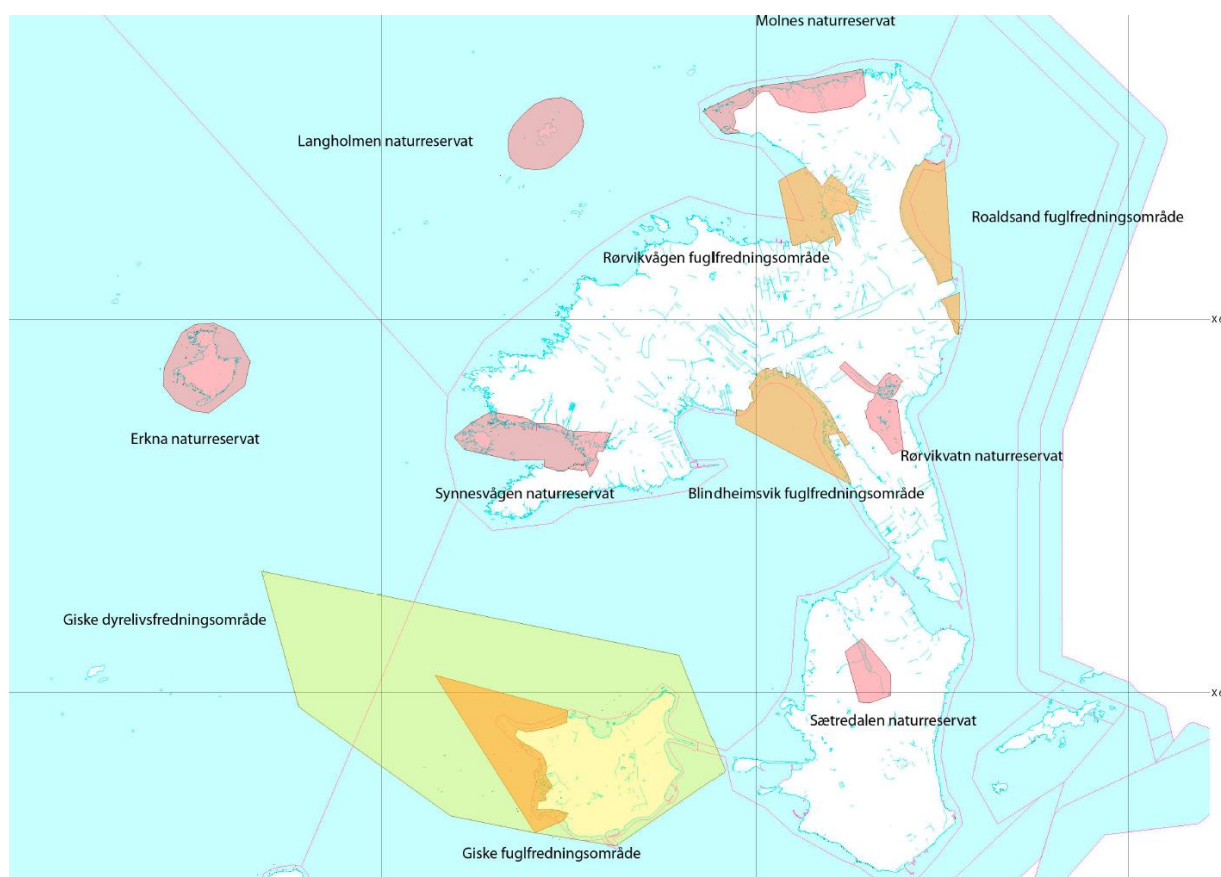
I kapittel 2 i [Miljødirektoratet sin veileder om å starte eit stiprosjekt](#) er det også god rettleiing om kor ein finn informasjon om blant anna naturverdiane i ditt område. Rettleiinga er ellers

også veldig god og oversiktleg, og vi rår til å bruke den. Her blir ein til dømes minna på å avklare med kommunen om eit tiltak må behandlast etter plan- og bygningslova (PBL) eller andre lover.

Nokre naturområder i kommunen er så verdifulle at dei har fått områdevern (sjå figur) etter kapittel V i Naturmangfaldlova. I slike områder legg ikkje vi opp til tiltak, og vi gjer merksam på at der er eigne forskrifter med vernereglar og regler om ferdsel for å ivareta naturverdiar. Når ein ferdist i naturen er det derfor viktig å kjenne til kva reglar som gjeld, og kvar og kor tid det er forbod mot ferdsel. Dette kjem fram av dei ulike forskriftene.

Eit lite utdrag av reglar som gjeld ferdsel i verneområda:

Giske dyrelivsfredningsområde inkluderer heile øya Giske og ein del sjøareal. Dette området har felles forskrift med Giske fuglefredningsområde. (Sjå [forskrift om vern](#)). For dette området er det ikkje ferdselsforbod. Men i fuglefredningsområda elles ([Blindheimsvik](#), [Roaldsand](#) og [Rørvikvågen](#)), og i naturreservata, er motorisert ferdsel forbode. I [Synesvågen naturreservat](#) og [Rørvikvatnet naturreservat](#) er camping, teltslaging og kamuflasjeinnretning for fotografering forbode. Også modellfly og modellbåt er forbode her. Rørvikvatnet naturreservat har i tillegg forbod mot all type ferdsel i tida mellom 1. april til 31. August. For naturreservata [Sætedalen](#), [Erkna](#), [Langholmen](#) og [Storholmen](#) er det ferdselsforbod på land mellom 1. mai og 31. Juli. I [Molnes naturreservat](#) er større arrangement forbode. Sykkel og hest skal innanfor reservatet berre nytte eksisterande vegar.

Verneområder i Giske kommune

Slik les du kartet og tabellen under

Tabellane under gir deg generell informasjon som er nyttig å vite om du vil ut på tur. Ei kort skildring, kva målgruppe turen er tilrettelagt for, kva målpunkt som fins langs ruta og om der er særskilte forhold ein må ta omsyn til når ein ferdast der. Hovudsakleg har vi vektlagt særlege grunneigarforhold og omsyn til sårbart naturmangfald.

Ved å sjå på turkodene og målpunktkodene kan du finne desse igjen i kartvedlegga.

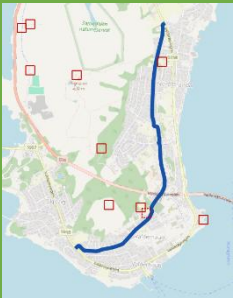
Valderøya

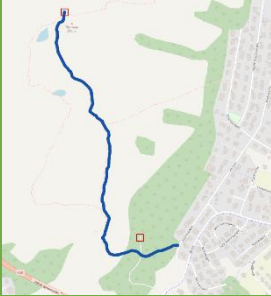
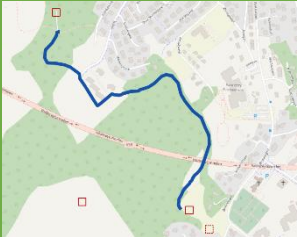
Valderøya er kommunen si tettast befolka øy og har kommunesenter, kollektivtrafikktilbod med buss og hurtigbåt, idrettsanlegg, kommunale kulturtilbod, fjøre, strender, fjell etc. Høgaste punktet på øya er Signalen på 231 moh. Hovudtrasé er ein rundtur rundt øya. Ut frå denne fins eit mylder av stikkvegar opp mot Signalen og ned mot fjøra. Langs turvegen finn du ulike utsiktspunkt, kulturminner, rasteplassar m.m.

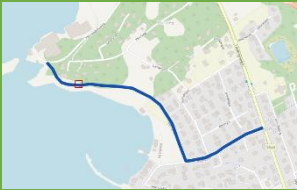

Foto: Utsikt frå målpunkt Signalen (Ab-01) – Sunnmøre Friluftsråd

Valderøya		
		Vedtak:
Valderøya rundt (Turkode: A)	Skildring: Hovudsakleg tre typar veg/sti: trafikkert hovudveg med gang-/sykkelveg, kommunalveg utan gang-/sykkelveg, grusa tursti ca 1,20m breidde.	Godkjend 14.11.2024.

	Tilrettelegging: Fleire knutepunkt for kollektivtrafikk, parkering, skilting, gapahuk og rasteplassar. Målpunkt: Trollkjelen gapahuk ved Valdervoll (A-01), Benk ved tursti nedom Skjonghellaren (A02), Skjonghellaren rasteplass - benk bål plass og teltmoglegheiter ved Skjonghellaren (A-03). Utomfjellet rasteplass (A-04). Fjøreområde Kvennhusvika (Sætra) (A-05). Strand og fjøre på Jangardsøyra (A-06). Behov for tiltak: Samanhengande skilting. Fleire overgangsfelt for kryssing av Valderøyvegen. Naturmangfald: Sætra til Valdervoll, utvald naturtype kystlynghei av svært stor verdi. Grunneigaravtalar: Traseen går langs kommunal og fylkeskommunal veg. Grusa tursti er kommunalt ansvar.	
Trollhaugane – Skaret – Øvre Nordstrand (Turkode: Aa) 	Skildring: Dette er ein snarveg inni byggefelt, dersom ein ikkje vil gå langs hovudvegen heile runden. Noko rolegare bilveg med fortau store delar av strekninga. Målpunkt: Nordstrand akebakke (Aa-01), Olabakken akebakke (Aa-02). Grunneigaravtalar: Traseen går langs kommunal veg.	Godkjend 14.11.2024.
Signalen frå Kolvikparken (Turkode: Ab)	Skildring: Turen går på tydeleg opparbeida sti, klopp, berg og steinheller. Toppunktet er 231 moh. med flott 360'-utsikt over hav, fjell og fjord. Turen er merka som enkel blant anna av friluftsrådets stikkUT-turar. Tilrettelegging: Fotturen vart oppgradert med steinlagt sti store delar av råsa i 2023/2024.	Godkjend 14.11.2024.

	Målpunkt: Toppunkt Signalen (Ab-01), Vanntårnet rasteplass, benk og bord (Ac-01). Naturmangfald: Utvald naturtype kystlynghei av svært stor verdi. Mellom Kolvikparken og Skaret, naturtype boreal hei av middels verdi. Behov for tiltak: Nokre skilt bør settast opp ved stikryss. Turen er den høgast verdsette ruta i kommunen, og det er viktig å ha omsyn for naturen i kring. Hald deg mest mogleg på sti for å unngå slitasje på flora og fauna rundt. Grunneigaravtalar: Skriftleg avtale med dei fleste grunneigarane.	
Olabakken – Eirikskogen – Skaret (Turkode: Ac) 	Skildring: Lett opparbeida stitrakk, gjennom skog. Passerer leikeområde med gapahuk, disse/huske, edderkoppsnett m.m. Ulendt, men ikkje særleg bratt terreng. Målpunkt: Vanntårnet rasteplass, benk og bord (Ac-01). Olabakken akebakke (Aa-02). Naturmangfald: Utvald naturtype kystlynghei av svært stor verdi i øvre del mot Skaret.	Godkjend 14.11.2024.
Fløyna til Skaret (Turkode: Ad) 	Skildring: Smal sti, delvis tilrettelagt med klopper. Ulendt terreng i skog og kratt, men stien er tydeleg heile vegen. Landskapet opnar seg opp siste del i lyng- og myrområde.	Godkjend 14.11.2024.
Fløyna (Turkode: Ae) 	Skildring: Kort distanse langs kommunal veg med gang-/sykkelveg, opp sti gjennom Olabakken akebakke vinterstid, gjennom skogssti og noko bratt stigning opp til 360° utkikkspunkt på 145 moh.	Godkjend 14.11.2024.

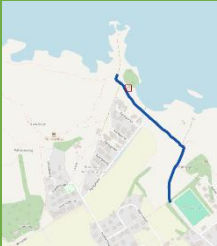
	Målpunkt: Olabakken akebakke (Aa-02), Fløyna utkikkspunkt (Ae-01). Tilrettelegging: Gode parkeringshøve på Øysenteret. Opparbeida trakk/sti, og delvis steinlagd sti gjennom skog. Naturmangfald: Utvald naturtype kystlynghei av svært stor verdi. Behov for tiltak: Skilting frå kommunalveg. Rasteplass ved akebakke? Tilrettelegging med kvilebenk, bål plass eller anna?	
Skjongvika (Turkode: Af)	Skildring: Avstikkar frå hovudveg, ned mot Skjonghamna og bort til grusa turveg 1,20-2m breidde langs fjøra til Ytterlandsvika. Trillevenleg. Friområde for born i Skjonghamna, med ballbinge, tilgong ned til fjøra, molo ein kan fiske frå m.m. Målpunkt: Rasteplass Ytterlandsvika-Skjonghamn (Af-01). Tilrettelegging: Nær trafikknutepunkt med kollektivpunkt, parkering, kafé og restaurant. Behov for tiltak: Skilting frå hovudtrasé. Grunneigaravtalar: Grusa turveg opparbeidd av Giske kommune i høve arbeid med teknisk infrastruktur.	Godkjend 14.11.2024.

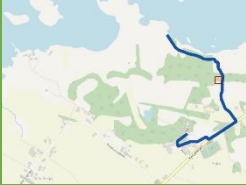
Vigra

Vigra er kommunens største øy målt i kvadratkilometer og terrenget er relativt flatt. Byggefelta ligg spreidt og der er også ein del større landbrukseigedomar. Ønsker ein å søke seg opp mot toppunkta er Molnesfjellet i nord og Synnesfjellet i vest. Ver merksam på fleire fuglefredingsområde og naturreservat samt viktige kulturminner i naturen.

Foto: Majaskogen leikeområde – Gerd Alice Blindheim

Vigra		
Hovudtrasé Vigra rundt (Turkode: B) 	Skildring: Frå lokalsenter Roald med gode parkeringstilhøve på Rota stadion kan ein gå langs hovudveg på gang- og sykkelveg rundt store delar av øya, forbi Røssvikgarden, Synes, Blindheimsvika og forbi flyplassen. Hovudtraseen kan vere startpunkt til ulike turstiar og ferdsel ned mot strandsonene.	Godkjend 14.11.2024.
Rota – bak Molnesfjellet (Turkode: Ba) 	Skildring: Fin grusveg/opptrakka sti langs strandlinja bort til gapahuk i Sandvika. Vidare tek stien deg langs strandlinje gjennom naturreservat i ope kystlandskap. Målpunkt: Opparbeida rasteplass med gapahuk og bålpanne tett ved sandstrand, drive av Ågnegjerdet Velforening (Ba-01). Frå 20. august 2024 vil dette vere Naturmøteplass kvar tysdag i regi av Giske Rotary.	Godkjend 14.11.2024.

	Tilrettelegging: Traseen frå Rota til Ågnegjerdet gapahuk er fint tilrettelagt for både born, trillande og senior. Stien vidare bak fjellet må gjerast til fots. Naturmangfald: Molnes naturreservat. Her er det forbode med motorisert ferdsel og større organiserte samlingar.	
Tursti Blindheim (Turkode: Bb) 	Skildring: Grusa turveg. Passerer Majaskogen som leikeområde for familiar. Går langs strandlinje, inni skog, diverse rasteplassar med benkar. Målpunkt: Majaskogen – leikeområde for born og unge (Bb-01). Tilrettelegging: Passar godt for born, senior, trillande. Naturmangfald: Kystlynghei og myr som må takast omsyn til.	Godkjend 14.11.2024.
Blindheim/Røssvik til Brimneset seglmerke (Turkode: Bc) 	Skildring: Sti i ulendt terreng. Brimneset seglmerke er eit viktig kulturminne i kommunen. Kan gå tur-retur eller rundtur. Parkering ved Viking forsamlingshus eller Solbakken skule. I andre enden av turstien er det begrensa med parkeringsmoglegheiter. Målpunkt: Seglmerket på Brimsnes (Bc-01). Sjå til kulturminneplan 2022-2030 for skildring. Naturmangfald: Viktige naturområde med utvalt naturtype kystlynghei. Eventuelle tiltak må verne om dette. Strandsoneområdet ligg i naturreservat, samt at område er beiteområde for sau. Bandtvang for hundar gjelde heile året.	Godkjend 14.11.2024.

Giske

På øya er bustadområda sentrert og hovudveg ligg rundt desse. Hovudtrasé er asfaltert veg, delvis med gang- og sykkelveg eller landeveg utan tilrettelegging for gåande. Områda mellom hovudveg og strandsona består av landbruksområde, beitemark, sandstrender, delvis opptrakka stiar og småbåthamner. Heile øya ligg under forskrift for dyrelivsfreding og fuglefredingsområde. Planen legg difor ikkje vidare opp til tilrettelegging og utvikling av ferdselsårer på øya.

Foto: Giske sett frå lufta - Torkild Skjong

Giske		
Hovudtrasé Giske rundt (Turkode: C)	Skildring: Bilveg og tilkomst frå dei ulike bustadområda. Vegen er tidvis smal og det er gang- og sykkelveg kun på korte strekningar. Målpunkt: Giske kyrkje (C-01), Mariabakken (C-02) – offentlig akebakke Naturmangfald: Det er ikkje lagt opp til vidareutvikling av ferdselsårer til fots i dette området. Her er fuglefreding, myr, beiteområde m.m. så her må ein ferdast med varsemd.	Godkjend 14.11.2024.
Sjøvegen rundt Giskeøya (Turkode: Ca)	Skildring: Giske Vannsport leiger ut SUP brett og kajakk. Ein kan padle frå strand til strand, Padlar ein til sørsida av øya til Giske kyrkje nyttar ein same farvatn som har blitt brukt som kystpilegrimslei i fleire hundre år. På strendene kan det vere badande langs strandkanten, padle med varsemd. Ver obs på ver og vind! Målpunkt: Giske kyrkje (C-01) – landgang på stranda vest for moloen, Gjerdesanden (Ca-01), Øygardsstranda (Ca-02), Gjerdehamna småbåthamn Naturmangfald: Giske dyrelivsfredning. Sjå eiga forskrift.	Godkjend 14.11.2024.

Strandlinje nordvest (Turkode: Cb) 	Skildring: Historisk opptrakka sti i strandsona utan vidare tilrettelegging. Målpunkt: Tilrettelagt rasteplass på tuppen av Kvalneset (Cb-01). Tilrettelegging: Gode parkeringshøve ved Øygardshallen. Naturmangfald: Giske dyrefredningsområde. Ver obs under hekking, og vis respekt for beiteområde og fugleliv. Sjå eiga forskrift. Grunneigarar: Målpunktet ligg i strandsone som skal vere tilgjengeleg for alle.	Godkjend 14.11.2024.
Strandlinje nordaust (Turkode: Cc) 	Skildring: Strandsonetur utan særleg opptrakka sti, mykje fugl og sjøliv, passerer landbruksområder. Målpunkt: Gjerdessanden (Ca-01). Tilrettelegging: Gode parkeringstilhøve ved Giske IL og Øygardshallen. Naturmangfald: Det er ikkje lagt opp til vidareutvikling av ferdselsårer i dette området. Her er fuglefreding, myr, beiteområde m.m. Giske dyrefredningsområde. Ver obs under hekking, og vis respekt for beiteområde og fugleliv. Sjå eiga forskrift.	Godkjend 14.11.2024.
Strandlinje sørvest (Turkode: Cd) 	Skildring: Strandsonetur med historisk opptrakka sti mellom beite og fjøre. Fine utsiktspunkt mot både Ålesund og Godøya. Målpunkt: Giske kyrkje (C-01) Tilrettelegging: Parkeringstilhøve ved Giske kyrkje.	Godkjend 14.11.2024.

Naturmangfald: Det er ikkje lagt opp til vidareutvikling av ferdselsårer i dette området. Her er fuglefredning, myr, beiteområde m.m. Giske dyrefredningsområde. Ver obs under hekking, og vis respekt for beiteområde og fugleliv. Sjå eiga forskrift.

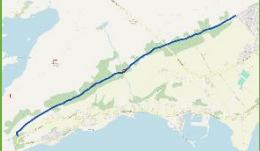
Foto: Gjerdesanden og Giske Vannsport - Torkild Skjong

Godøya

Godøy har i mange år hatt eit sterkt idrettslag som har vore utgangspunkt for stor frivillig innsats for friluftslivet. På øya er det diskolf-bane, det vert arrangert Storhornet opp – konkurranse kvart år og Godøyhallen husar både barn- og vaksenidrett. Godøy IL har opparbeida parkeringsplass med parkeringsavgift som kan vere utgangspunkt for turane nedanfor. I helgane er det også høve til å parkere ved skulen/godøyhallen.

Foto: Målpunkt Storhornet (Da-02) - Ingvild Nautvik

Godøya		
Fjellfotvegen (Turkode: D) 	Skildring: Grusveg som strekk seg frå Juv, med opparbeida parkeringsplass som er drifta av Godøy IL. Trillevenleg, men noko bratt stigning enkelte stader. Fleire avstikkarar til sti mot Godøyfjellet. Målpunkt: Gapahuk (D-01), Bukkene bruse (D-02) Tilrettelegging: Fint tilrettelagt for barn, med dei tre bukkane bruse og mange kvilebenkar langs heile vegen.	Godkjend 14.11.2024.
Storhornet frå Juv (Turkode: Da) 	Skildring: Godt opparbeidd historisk sti frå parkeringsplass opp til toppen på 497moh. Målpunkt: Gapahuk med utkikkspunkt ca halvvegs (Da-01), toppunkt Storhornet (Da-02). Tilrettelegging: Delar av stien er opparbeidd med steinheller. Gapahuken har overbygg, bål plass, benkar. Godt skilta frå startpunkt og ved gapahuk. Naturmangfald: Tek ein turen bort til Alnesvatnet frå gapahuken, ver merksam på at dette er drikkevatn og det er forbode med camping, bading, fiske m.m. ved vatnet.	Godkjend 14.11.2024.

Handlingsplan- Ferdelsårer framover

Denne planen er meint å vere eit levande dokument der ferdelsårene og kartet vert oppdatert jamnleg. Kommunen har ei målsetting om å rullere planen minst ein gong per kommunestyreperiode. Den detaljerte handlingsplanen (vedlagt) kan brukast til å sette konkrete mål for utarbeiding med tidsfristar og plan for investering, eller den kan fungere som ein idébank til kva tiltak kommunens ferdelsårer har behov for når ressursar blir tilgjengelege til det.

Detaljert handlingsplan 2024-2027

		Merknad	Gjennomføring
Publisere kartlag	Alle kartfestingar frå godkjenning av plan skal publiserast		des.24
Vidare kartfesting på Godøya			
	Alnes - Rantane - Gapahuken		mai.25
	Gamlevegen til Alnes		mar.25
	Fjellfotvegen - Sloktinden - Storhornet		mai.25
	Kyststien frå Djuv til Alnes		jun.25
Vidare kartfesting på Valderøya			
	Gangveg/sti på Skjongholmen		mar.25
	Signalen frå Sætedalen		mai.25
	Signalen frå Skjonghellaren		jun.25
	Signalen frå Skjong skule		sep.25
Vidare kartfesting på Vigra			
	Frå hovudtrasé til Blimsanden		apr.25
	Frå hovudtrasé til yste Synnes		apr.25
Skilting og merking			
	Olabakken - Fløyna	Innarbeidast i budsjett 2026	2026
	Brimneset		
Andre tilretteleggande tiltak			

	Kvilebenk Olabakken	Innarbeidast i budsjett 2026	2026
	Rasteplass Skjongholmen	Innarbeidast i budsjett 2027	2027
	Starte kartlegging av områder som burde søkast statlege midlar til sikring av friluftsområder		2026
	Kartlegge moglegheit for tilgong til strandsone for rørslehemma	Innarbeidast i budsjett 2027	2026
	Kartlegge behovet for deltaking i Dagsturhytte-prosjekt	Innarbeidast i budsjett 2026	2025
	Utarbeide prosedyre for interne og eksterne for korleis ein kan vere initiativtakar til eit friluftslivstiltak i kommunen	i samband med rullering av kulturplan	2026
Rullering av planen			våren 2027

Plan for friluftslivets ferdselsårer (PFF) - Giske og Valderøya

Plan for friluftslivets ferdselsårer (PFF) - Godøya

